

СТАНОВИЩЕ

от д-р Стоян Ангелов Шишков – професор,
Софийски университет „Св. Кл. Охридски“, Биологически факултет
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„професор“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование **4. Природни науки, математика и информатика**
Професионално направление **4.3. Биологически науки (Микробиология)**

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, бр. 40/14.05.2021 г. и в интернет страницата на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, за нуждите на катедра „Биохимия и микробиология“, Биологически факултет, като кандидат участва единствено доцент, д-р Соня Костадинова Трифонова от ПУ „Паисий Хилендарски“.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата. За участие в конкурса документи е подала единствено доцент, д-р Соня Костадинова Трифонова, Биологически факултет, ПУ „Паисий Хилендарски“. Представеният от кандидата комплект документи на хартиен и електронен носител е в съответствие с посочените в чл. 77(1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва: комплект административни документи; списъци с научните трудове и цитати; документи за научно-изследователската дейност; справка за спазване на минималните национални изисквания и допълнителните факултетни изисквания; хабилитационна справка и самооценка на приносите. Както и документи за учебната работа и документи, съгласно допълнителните изисквания на факултета; декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи. Приложен е списък с научните трудове, с които участва в конкурса и доказателства за забелязаните цитирания.

Доцент Трифонова е приложила списък на 66 научни труда: 1 монография, 61 научни публикации, 5 учебници и учебни пособия, списък на научноизследователски проекти – 11 броя.

Научните трудове, които не са свързани с дисертацията и заемането на академичната длъжност „доцент“, и участват в 37 на брой. Разпределението им е следното: монография – 1 брой, 18 научни публикации в списания с импакт фактор или импакт ранг, 12 публикации в

реферирани списания без импакт фактор или импакт ранг, 3 публикации в сборници от конференции, 2 учебника и 1 ръководство.

Доцент Соня Трифонова завършва през 1988 г. три специалности в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ - Биология, Учител по биология и Химия. Успешно защитава дисертация на тема „Пречистване и свойства на фосфолипаза С и липази от някои Грам-отрицателни бактерии“ през 1992 г. От 1986 г. до 1988 г. доцент Трифонова е учител в ПГ по хранителни технологии, гр. Асеновград.

Академичната ѝ кариера започва през 1990 г. като асистент в катедра „Биохимия и микробиология“ на Биологически факултет на Пловдивски университет. От 2003 г. до сега тя е доцент в тази катедра. Научната дейност на доцент Трифонова е в областта микробиологията

Кандидатът е с голям административен опит. От 2015 г. е Декан на Биологически факултет. Била е Зам.-Декан на Юридически факултет, ръководител на катедра „Биохимия и микробиология“ и член на УКОА в ПУ. Организационните си умения доцент Трифонова влага в процедурите по програмни и институционални акредитация и в подготовката на учебни планове.

Като хоноруван преподавател в Биологически факултет на ПУ си изградих мнение за доц. Трифонова като за етична и принципна личност с професионално отношение към академичната и научната си работа. В последствие мнението ми се затвърди и от колегиалните ни връзки като администратори.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата. Преподавателската дейност на доцент Трифонова включва извеждането на лекции и упражнения по седем микробиологични дисциплини в ОКС „Бакалавър“ в различни специалности. В ОКС “Магистър“ извежда 4 дисциплини. Аудиторната ѝ заетост е впечатляваща. За последната година тя е над 800 часа.

Доцент Трифонова е автор на голям брой учебни програми. Обхванати са 9 задължителни и 4 избираеми микробиологични дисциплини за бакалаври и 4 задължителни дисциплини за магистри.

Доцент Трифонова е била научен ръководител трима успешно защитили дисертации докторанти, както и на 8 дипломанта.

Учебно-педагогическата дейност на кандидата показва уменията да съчетава успешно преподавателската с изследователската и административната си работа.

Научните трудове, предоставени от доцент Трифонова, могат да се систематизират съобразно научните направления на изследователската ѝ работа. От тях 9 са свързани с изследвания на микробните ензими и включва 1 монография със значима научна стойност.

Монографията представя собствени оригинални изследвания върху фосфолипазните ензими, продуцирани от бактерии от род *Bacillus*. Резултатите от изследвания върху вирулентността и микробната патогенеза са отразени в 12 публикации. 15 публикации представят изследвания в областта на екологията на микроорганизмите. Доцент Трифонова е представила и два учебника и едно учебно ръководство, издадени от университетско издателство. Тя е единствен автор на учебника по микробен метаболизъм.

На английски език са публикувани 31 научни трудове, а останалите - на български. В списания с импакт фактор/ранг са публикувани 18 статии. Общият IF е 8.006, а общият SJR-1.179. Две публикации са в списания с Q2, 8 - Q3 и 8 - Q4. В български научни списания са публикувани 12 от статиите, а 3 - в сборници от национални научни форуми. Представена е монография труд и 3 учебни помагала. В 3 от публикациите доцент Трифонова има един съавтор, в 7 – двама съавтори, в 25 - повече съавтори.

За участието в конкурса доцент Трифонова е предоставила списък от 11 проекти с нейно участие. Била е ръководител на проект, финансиран от ФНИ, на проект, финансиран от ФНИ на ПУ и на 2 проекта, свързани с организацията и провеждането на две Балкански научни конференции по биология. Като член на работни колективи участва в 8 проекта. Проектната работа на доцент Трифонова е свързана с нейните изследователски направления.

Научните приноси на кандидата са несъмнени. Научно-приложни приноси в областта на микробната ензимология са установяването за първи път продукцията на фосфатидилинозитол-специфична фосфолипаза С от вида *B. Shaericus* и оптимизирането на култивирането на щамове- проценти на подобни ензими (публикации III.1., III.2.16.). .

За отбелязване е създадената колекция от бактерии и дрожди, изолирани от клинични материали и тяхно охарактеризиране за нуждите на терапията на инфекции (публикации III.1., III.3.10, III.3.7, III. 2.1, III.2.3, III.2.4., III.3.4, III.3.11, III.3.12, III.2.5). Приносите в това направление са научни и приложни.

Научно-приложните приноси на доцент Трифонова в областта на микробната екология са несъмнени. Определен е микробиологичният статус на водата на язовири (трудове III.2.7, III.3.6 и III.3.8), в различни влажни зони (трудове III.2.11. и III.2.18.). Принос с приложно значение е конструирането на нов композитен биосорбент за отстраняване на тежки метали от водни разтвори (труд III. 2.13, труд III.2.17).

Обезпечаването на учебния процес в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ с учебници и учебни помагала е принос в развитието на академичното образование (труд III.5.1., III.5.2.),

Цитатите на публикациите на доцент Трифонова в Web of Science и Scopus са 101. Цитират се 19 публикации. С най-висок брой цитирания е статията в Engineering in Life Sciences – 20. h-индексът на публикациите е 7.

Анализирайки научно-изследователската дейност на доцент Трифонова съм уверен, че представените научни трудове имат научно и научно-приложно значение, включително и за университетското образование. Трудовете ѝ са разпознаваеми от международната научна общност.

Смятам, че кандидатът изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, съгласно ППЗРАСРБ:

Група от показатели	Съдържание	Изисквания за академична длъжност „професор“	Изпълнение от кандидата
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	100	0
В	Показател 3 или 4	100	100
Г	Сума от показатели от 5 до 10	200	256
Д	Сума от точките в показател 11	150	248
Е	Сума от показателите от 12 до края		
Общо		600	856

Кандидатът удовлетворява и допълнителните изисквания на Биологически факултет за заемане на академичната длъжност „професор“, приети с Решение на ФС, протокол №246/12.07.2019 г.

Представените за рецензиране научни публикации с изключение на две са резултат от колективен труд. Успешното осъществяване на научни изследвания изисква екипна работа. Личният принос на доцент Трифонова се откроява ясно в тези публикации. И като основен участник и като ръководител на колектив.

3. Критични забележки и препоръки. Нямам критични забележки и препоръки към кандидата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предоставените от доц. д-р Соня Костадинова Трифонова научни трудове и материали за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът е представил достатъчен брой научни трудове за участие конкурса. Те съдържат оригинални научни, научно-приложни и приложни приноси и са получили

признание от международната научна общност. Изследователската и преподавателската дейност на доцент Трифонова са на високо ниво и не могат да се поставят под съмнение.

Давам положителна оценка и препоръчвам на членовете на Факултетен съвет на Биологически факултет да гласуват положително за избирането доц. д-р Соня Костадинова Трифонова на академичната длъжност „професор“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки (Микробиология).

31.10.2021г.

Изготвил становището:

Проф., д-р Стоян Шишков